

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jonstoni Historia Naturalis

Ioannis Ionstoni|| Theatrvm|| Vniversale Omnivm|| Animalivm|| Insectorvm

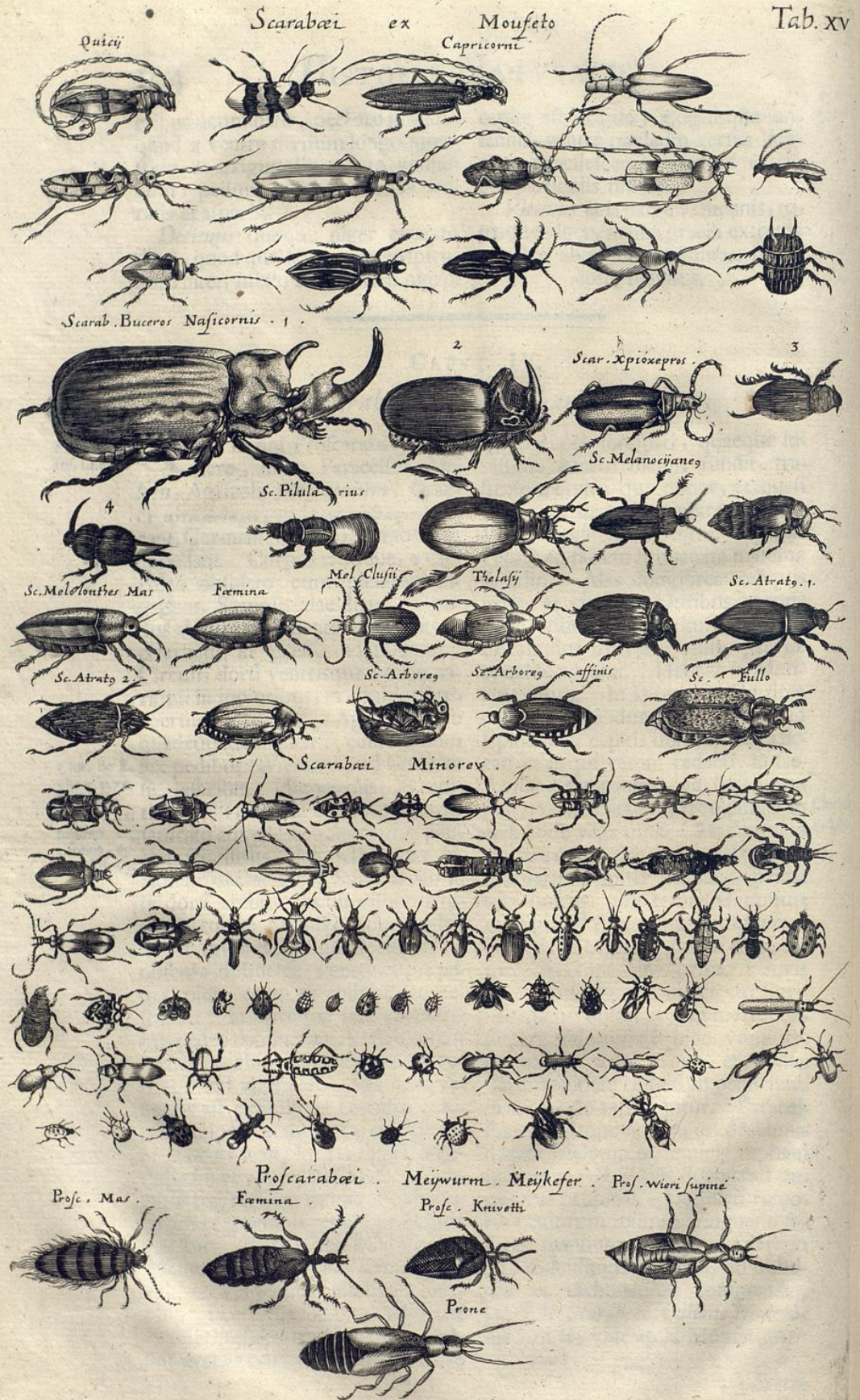
Jonston, Jan

Heilbrunna, MDCCLXVIII.

VD18 90529197

Illustration: Tab. XV. Scarabaei ex Moufeto [...]

urn:nbn:de:gbv:45:1-11095

Scarabaeum Aquaticum Moufetus ita describit. Scarabaeos aquaticos Graeci ὀδοναυτάρες appellant. Horum omnium ventres spadice infecti, dorsoque carbone notata, praeter Anglicanum; In cujus icone si limbum scapulis totoque corpore ovali circumcurrentem leviter insu- scaveris, atque oculos argenteos feceris, non est quod amplius expetas ad illius descriptionem. Sex quilibet pedes obtinuit, posteriores longitudine latitudineque caeteros vincentes, quibus pro remis inter nandum utuntur. Sed elytris nigerimis, membranae latent alae argenteo tinctae, quibus noctu aquis egressi, celeriter convolant per aërem, quem interdum perraro (forte nunquam) diverberant. Omnium vero minimi sunt illi, qui irrequie-

to motu huc illuc in aquae superficie multi nullo ordine transcurrunt, et quasi collidunt, et aqua turbata vel se fundo immergunt, vel in riparum foraminibus abscondunt: Deinde vero mutis et tranquillis fluctibus iterum gestiunt. Christophorus Leufterus se Scarabaeum in loco quodam invenisse scripsit ad Gesnerum, vaginaria (ut solent) crustula, cui quasi formicae caput subluteum, atque alae multae erant affixae; ventre inferiore pinnae spargebantur, caudis astacorum similes: quibus (ceu in aquis remiges) divagabantur. Cauda prominebat pro sua munitione exigua, sed in longissimas fetas divisa. Ex aqua palustri in fontanam coniectus paucis interjectis diebus vita excessit.

CAPVT V.

De Tauro volante Brasiliensi, et ei congenere.

Tauri volantis, seu Scarabaei platycerotis quatuor sunt apud Brasilienses species, *Enena* incolae vocant.

Totius corpore in primo longitudo plus duorum digitorum Rhylandicorum crassities aut fere quatuor. Totum corpus splendide nigrum, sed pilis flavescentibus operum, ita ut flavescentem videatur. Sex habet pedes seu crura duos anteriori versus, duos ad latera fere extensos directe, et duos post se extensos, nigros omnes splendidosque et superius ratis pilis praeditos; in quolibet autem pede tres unguis, cum parvulo digito, qui quasi tertius unguis: suntque crura variis denticulis armata. Vnius fere digiti intervallo a capitis initio (quod minimum) sectio est corporis. Capitale cornu habet magnum, et in extremo sectum, nigrum et splendendum, unum pene digitum longum: oculos nigros eminentes et prope illos duos cirrhos extensos, singulos tribus apicibus qui in extremitatibus sunt fusci. Prima sectio corporis

tricornis in summitate anteriori habens cornu protensum et paululum deorsum flexum, longitudine dentis humani: et utrinque ad latera unum, ejusdem magnitudinis. Alae ejusdem coloris cum toto corpore, pilosae ac durae. Posterior sectio corporis inferius multas habet divisturas. Prior sectio superne magis rufescit pilis, posterior autem magis flavescit.

Alter paulum diversus a priori est. In toto corpore superiori obscurae castanei seu nigricantis splendentis coloris, in infimo per totum castanei coloris splendidi. Totius corporis longitudo, duorum et semis digitorum crassities circiter quatuor. Corporis anterior sectio, unum digitum longa. Caput parvum: oculi nigri splendentes, non tamen prominuli, ut in priori: prope oculos duos habet cirrhos ut prior: proxime caput cornu erectum et paululum versus posteriora reflexum semidigitum longum; et ad latera in sectione anteriori superius versus utrumque cornu crassum

D d